

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Dechový orchestr JKP v prvomájovém průvodu

Ročník XX.

KVĚTEN 1978

Josef Kainar

První máj

Byl první máj.
Zas všechno rozkvítalo.
Na lukách, v sadech,
v podlesí i u vod.
Dechovky hřměly,
jásal pestrý průvod,
uvítal záhon
první čmeláky
a vzduch byl, pane,
silný nějaký ...
Byla to zkrátka
krásná ouvertura,
činely — slunce,
basy — hukot vod,
a tráva smyčce hrála
o závod,
a hlavní motiv zněl,
jenž srdce svírá,
naděje motiv,
ze slunečních not ...

Byl první máj.
Všechno se rozvířalo
a pučelo,
a hnalo do svých květů.
Jakási připomínka,
dovolte, však je tu.

... NEBYLO BEZEJMEŇNÝCH HRDINŮ

Vzpomínka na plk. Lumíra Pisarského

V 23. čísle XXVII. ročníku *Učitelských novin* z 9. června 1977 uveřejnil Karel Kroupa pod názvem „Bojovou cestou tanku LIDICE“ vzpomínky plukovníka v záloze Vasil Kobuleje na osvobozovací boje za druhé světové války, jichž se zúčastnil jako člen posádky tanku LIDICE. Uvádíme podstatnou část vzpomínek, v nichž se zmiňuje o plk. Lumíru Pisarském, od jehož narození 15. února 1923 uplynulo letos 55 let a jenž dosud žije v živé paměti obyvatel našeho města.

LN

Bojovou cestou tanku Lidice

Na letišti v Kbělicích v expozici letectva a protivzdušné obrany, součásti Vojenského muzea, stojí i tank T-34, na jehož věži je nápis LIDICE. Toto jméno napsali na věž v Novochopersku na podzim 1943 vojáci 1. čs. tankového praporu poté, když generál Barynov rozhodl při závěrečném cvičení jejich připravenost na výtečnou.

„Věděli jsme samozřejmě o Lidicích, vyprávěli nám o nich na besedách osvětových důstojníci, četli jsme o nich v buzuluckých denních zprávách, slyšeli rozhlas,“ řekl plukovník v záloze Vasil Kobulej, komunista, ve válce frontový vůdce tanku LIDICE.

„Pomstít se po boku Rudé armády za Lidice, za jejich obyvatele, za všechny fašistické zločiny — s tím jsme šli v tankovém praporu 1. čs. brigády v SSSR do bojů o Kyjev. Všichni — a tím spíše naše osádka se jménem zmučené obce na věži tanku,“ řekl plukovník v záloze Vasil Kobulej. Zavzpomínal na osádku „tělka“. Tvořili ji kromě něho **podporučík Lumír Pisarský**, velitel, a vojíní Hleba a Krušínský, pak místo Hleby vojín Jiří Jovbak.

„Osádka tanku Lidice byla skvělým kolektivem,“ řekl Vasil Kobulej. „Když zbyla jedna broskev, rozdělili jsme si ji mezi sebou. Nenajedli jsme se, ale cítili jsme bratrskou bojovou sounáležitost, jeden za všechny, všichni za jednoho, jako rodni bratři, ani krok bez druhého. Bez toho bychom nikdy s tankem nemohli v boji dosáhnout úspěchů.“

Listopad 1943, boj o předměstí Kyjeva...

„Dostali jsme palbu ze samohybného děla „ferdinand“, padli pěšáci, desantníci na tanku. Lumír Pisarský velí: obejít Němce, „ferdinandy“ zničit z týlu. Spolu s Petrašem, Sochořem, Peškou a dalšími samopalníky jsme „ferdinandy“ zničili. Pak jsme postupovali k závodu Bolševik. Němci střelí, já manévruju. Na tank padají troleje, táhneme je za sebou. Vyskočili jsme a troleje usekávali. Tank měl z pravé strany čtyři zásahy, do přední napínací kladky a tří kol. A ustřílené blatníky a držáky. Ale jeli jsme dál — to už špalírem jásajících a děkujících kyjevských občanů.“

Z mnohých dalších vzpomínek Vasil Kobulej na bojovou cestu tanku LIDICE vyberme alespoň onu na vesnici Petrivku.

„Tam se naše tanky dostaly příliš daleko kupředu, asi čtyřicet kilometrů před přechodem do nepřátelské hloubky. Obklíčili nás. Ráno přišel rozkaz: ustoupit! Dávám zpátečku, couvám, a vtom tank zapadl do „vlčí díry“, součásti protitankového příkopu. Velitel Pisarský nařídil: „Vasjo, vem granáty, samopal a náboje, zapal tank a přeseď na jiný!“ A co s tvými věcmi? — ptám se Pisarského. „Ty nech tady, já nikam nejdu,“ odpověděl velitel po vnitřním telefonu.

A my jsme jeden po druhém řekli: tak to my zůstaneme taky. Spálit tank LIDICE, jeden z těch, na které jsme dělali sbírku, abychom se jako tankisté pomstili fašistům? Takové ponížení? To raději zahyneme. Ale proč se vzdávat a přestat doufat? Na to je vždycky dost času. Dali jsme se všichni do práce. Celý den a noc jsme kopali, aby tank mohl z jámy vyjet. A všude okolo nepřítel. Vysílačkou jsme se domluvili se sovětskou jednotkou, aby provedla protizvěč a upoutala tak Němce na sebe. Stalo se. Vjel jsem do baráku s fašisty, roztočil tank, rozdrtil nepřátele a největší rychlostí jsem ujížděl. Až po týdně jsme našli naše. Už nás prohlásili za mrtvé.“

Přišli další boje, v prosinci 1943 byl u Rudy tank podruhé podbit fašistickým granátem, na pancíři mrtvá těla samopalníků a těžce zraněný člen osádky Jiří Jovbak. V lednu 1944 u Bílé Crkve byl tank podbit potřetí.

„Projeli jsme s tankem LIDICE tisíce kilometrů, jezdil jako hrom,“ řekl plukovník v záloze Kobulej. „Kolik nepřátel a jejich zbraní jsme zničili? Těžko dnes říci. Ale každý z osádky má nejméně šestnáct, sedmnáct vyznamenání, a to říká, že jsme bojovali dobře.“

Karel Kroupa

—★—

Z HRANICKÝCH PODNIKŮ A ZÁVODŮ

VYZNAMENÁNÍ PRACOVNÍKŮ N. P. SIGMA HRANICE

7. dubna 1978 se konalo v Třinci slavnostní shromáždění předních pracovníků kovoprůmyslu Severomoravského kraje za přítomnosti člena ÚV KSSS a velvyslance SSSR v Praze V. V. Mackeviče, člena předsednictva ÚV KSČ a předsedy ÚRO Karla Hoffmanna, vedoucího tajemníka KV KSČ M. Mamuly, předsedy Sm KNV ing. Fr. Skácela, předsedy KOR J. Váika, generálního ředitele VJH Sigma ing. J. Cahela, vedoucího sdružené brigády n. p. SIGMA Josefa Krále a dalších hostů. V hlavním projevu řekl **velvyslanec SSSR V. V. Mackevič** mimo jiné: „Řípadla mi dnes čestná a milá povinnost odevzdat nejlepším dělníkům a technikům sovětská vyznamenání. Přeji při této příležitosti všemu pracujícímu lidu Severomoravského kraje hodně dalších úspěchů v tvořivé práci pro rozkvet socialistického Československa.“

Z rukou velvyslance V. V. Mackeviče, předsedy ÚRO K. Hoffmanna a vedoucího tajemníka KV KSČ M. Mamuly převzalo 48 pracovníků podniku Severomoravského kraje **sovětská vyznamenání „Vítěz socialistické soutěže roku 1977“**. Mezi vyznamenanými byli i dva pracovníci n. p. SIGMA Hranice **Jaroslav Michálek** a **Ladislav Zakopčan**.

Jaroslav Michálek pracuje na exportních zakázkách, které z velké části tvoří rotační vodokružné vývěvy RV 558. Osobním příkladem v plnění exportních zakázek pro SSSR je vzorem ostatním spolupracovníkům. V BSP prosazuje účinná opatření, aby kolektiv mohl čestně splnit předepsané úkoly. Zásluhou práce tohoto kolektivu byly podle závazku k 60. výročí VŘSR předčasně splněny úkoly roku v exportu pro SSSR.

Ladislav Zakopčan pracuje výhradně na různých pístových čerpadlech typu PCA, PCB, 6H, 4H, která jsou určena především na export do SSSR. Čerpadla jsou montována ve velmi dobré kvalitě v předepsaných termínech. Podle závazku k 30. výročí Února pracovní kolektiv vedený Ladislavem Zakopčanem zkrátí termín dodávky první jednotky čerpadel PCA, určených pro SSSR, v druhém čtvrtletí 1978.

OCENĚNÍ KVALITY VÝROBKŮ N. P. HRANICKÁ CEMENTÁRNA A VÁPENICE

Při závěrečném hodnocení komplexního rozboru hospodaření n. p. HCV za rok 1977 dne 23. března 1978 byl přítomen také ředitel Čs. keramiky, podniku zahradního obchodu, dr. Bohumil Jirkovský, který ve svém vystoupení vysoce ocenil dosažené hospodářské výsledky HCV a pracovnímu kolektivu poděkoval za vzorné pochopení při zajišťování exportních úkolů azbestocementových výrobků. Mimo jiné řekl:

„U vašeho podniku prakticky neznáme reklamaci. Vycházíte našim požadavkům maximálně vstříc ... Nutno podotknout, že ještě z minulosti máte dobré jméno v kvalitě cementů. Tím, že jste výrobu v tomto sortimentu v loňském roce přeplnili, pomohli jste řešit problém v naší republice.

Pokud se týká azbestocementové výroby, zde nutno podotknout, že dovoz azbestů je obtížný a přesto se podařilo zvýšit zásoby. Ale musíme si být vědomi, že na dovoz si musíme devizy vydělat. Oceňujeme, že vývoz do kapitalistických zemí pravidelně překračujete. Víme, že máme celou řadu problémů s výstavbou, ale přesto se musíme zabývat tím, abychom na zvládnutí úkolů exportu do kapitalistických států byli dobře připraveni.

S vašim národním podnikem máme dobré zkušenosti, stejně tak s VHJ, která je druhým největším partnerem Čs. keramiky pro vývoz. Oceňujeme výsledky vaší práce a přejeme hodně dobrých výsledků i v příštích letech.“

—★—

HUDEBNÍ NÁSTROJE A LABORATORNÍ ZAŘÍZENÍ Z HRANIC DO SVĚTA

Výroba OPS (dříve Komunálních služeb) v Hranicích, kterou před lety založil nedávno zemřelý Josef Jaroš, je už tradičně známa kvalitními hudebními nástroji, jež se dostávají daleko do světa. Také v uplynulých dvou letech odtud vyexpedovali **pedálové tympány** do Egypta a do SSSR, letos už odeslali pár tympánů do Caracasu ve Venezuele. Do Egypta, na Kubu a do SSSR poslali také tzv. **Tosca zvony**, nástroje složené z kovových tyčí, jež ve velkých orchestrech nahrazují zvuk zvonů. V NSR, ve Francii, ve Španělsku, v Belgii je zase zájem o drobné ruční bicí nástroje, **flexatony**, jichž první letošní zásilku odeslali už do Francie. Pro předhudební výchovu dětí slouží drobné **zvonkohry — metalofony BABY**. Značná poptávka u nás je po **reprodukčních skříních VOCAL 60**, jejich výrobu však stále brzdí nedostatek potřebných reproduktorů. Na odbyt jdou také **jazzové paličky**.

Sortiment hranické výroby OPS obsahuje ještě další potřebné výrobky. Pro n. p. Kancelářské stroje zhotovují **kancelářské lepicí a sušicí zařízení RACIONAL LZ**, vhodné pro lepení svazků spisů a vázání knih. Další výrobky jsou určeny pro laboratoře. Patří k nim zvláště **vibrační mlýn VM 3**, určený pro mletí tvrdých hmot, vzorků rudy, hornin i skla v laboratorních dolů, hutí, cementáren apod. Při inovaci výroby pracovníci dílny vyvinuli nový, zdokonalený typ VM 4. Jako individuální zakázku v současné době zhotovují čtyři kusy vibračního mlýna VM 5 s pracovním stolem a odkládacím stolem a odsávacím zařízením pro nepřetržitý provoz pro laboratoře NHKG v Ostravě. V minulém roce také zhotovili

vili **prototypovou sérii vibračního mlýnu MINIRAZANT VM 7**, určeného pro mletí vzorků obilí, kukuřice a jiných zrnin v laboratorních zemědělských výzkumných ústavů a zemědělských závodů. Pro laboratorní účely vyrábějí také speciální **laboratorní míchadlo VM 1**. Prostřednictvím n. p. LABORA v Praze jsou tyto mlýny a míchadla dodávány také do SSSR a dalších zemí RVHP.

Celý kolektiv pracovníků dílny je zapojen do socialistické soutěže a za vedení opraváře hudebních nástrojů Fr. Blažka usiluje o získání čestného názvu brigády socialistické práce. Věnují pozornost také zlepšování a racionalizaci práce. Zásluhu na tom má osvědčený zlepšovatel mistr Leonid Andryšek. Jak uvedl vedoucí výroby Jiří Fojtík, na podzim selepší i pracovní prostředí v nově budované výrobní hale.

LN

—★—

SETKÁNÍ MLADÝCH AUTORŮ V HRANICÍCH

Letošní krajské kolo literární soutěže mladých autorů „**STRÁŽNICE MARUŠKY KUDERÍKOVÉ**“ vyvrcholilo slavnostním vyhlášením vítězů ve dnech 14. a 15. března 1978 v Hranicích. Po dopoledním zasedání KV SSM ve střední lesnické technické škole se odpoledne shromáždili mladí autoři oceněných prací z celého Severomoravského kraje v sále Jednotného klubu pracujících. Při zahájení uvítal Karel Klepš jménem KV SSM všechny účastníky, zejména člena ÚV SSM Jaroslava Drtinu z Prahy, zástupce ministerstva školství ČSR ing. Václava Hranického, zástupce odboru školství Sm KNV ing. Jana Šubu, tajemnici OV SSM Jarmilu Jemelíkovou z Přerova a předsedu Měst SSM v Hranicích Zbyňka Grossmanna. Odbornou porotu zastupoval její předseda ing. Jiří Sumara, ředitel střední lesnické technické školy v Hranicích a Jaroslav Mazáč, profesor střední zemědělské technické školy v Přerově. V úvodním projevu tajemník KV SSM ing. Jiří Cienciala připomněl hrdinství mladých za nacistické okupace, vyzvedl statečný život Marušky Kuderíkové, studentky strážnického gymnázia, popravené fašisty. Kladně zhodnotil literární soutěž, jež vznikla z jejího revolučního odkazu a na její počest. V závěru hovořil o aktivitě členů SSM v období příprav na XI. světový festival mládeže a studentstva v Havaně. Účastníci pak vyslechli ukázky z letošních vyhodnocených básnických i prozaických prací. Z rukou předsedy poroty ing. Jiřího Sumary a tajemníka KV SSM ing. Jiřího Ciencialy převzali pak mladí autoři oceněných prací ve všech kategoriích knižní odměny. Mezi vyhodnocenými mladými básníky byly z okresu v první kategorii na třetím místě Ivana Mlejnková a Marie Vánová z přerovského gymnázia a v třetí kategorii na třetím místě Ludmila Šafářová ze střední zemědělské technické školy v Přerově. Zvláštní cenu Krajské mírové rady za práci s mírovou tematikou obdržela Jana Adámková z gymnázia v Šumperku, cenu KV SSM udělila porota Jiřimu Šodkovi.

Na závěr slavnosti vyslechli všichni účastníci shromáždění, mezi nimiž byli i studenti hranických středních škol, se zájmem **poemu Jiřího Sumary RUSKÁ PÍSEŇ** v podání recitačního souboru studujících střední lesnické technické školy a střední zdravotnické školy v Hranicích za akordeonového doprovodu učitelky LŠU Ireny Krškové z Potštátu. Pomea, kterou její autor vytvořil k nedávnému 60. výročí VRSR, je básnickým výrazem obdivu k sovětskému lidu, k jeho hrdinství a k jeho umění.

Součástí setkání mladých autorů Severomoravského kraje byla i literární beseda v krásném prostředí lesní ubytovny ve školním polesí SLTŠ, návštěva aragonitových jeskyní v lázních Teplicích nad Bečvou a na zakončení výlet na hrad Helfštýn.

LN

Ke Dni učitelů 1978 uspořádal MěstNV v Hranicích 28. března 1978 tradiční besedu s vyhodnocenými učiteli, kteří se aktivně zapojují do veřejného života a dosahují velmi dobrých výchovných a vyučovacíh výsledků v práci se svěřenými žáky.

Podle návrhů ředitelů škol udělila rada MěstNV česná uznání těmto učitelům a výchovným pracovníkům: **Janě Pokorné**, vychovatelce školní družiny I. ZDŠ v ulici 1 máje, **Jaroslavě Bolechové**, učitelce II. ZDŠ, Šromotovo náměstí, **Jiřině Vaculové**, učitelce III. ZDŠ, nám. 8. května, **Zdence Hynčicové**, učitelce zvláštní školy internátní, **Jaroslavu Sedlákoví**, řediteli ZDŠ v místní části Drahotuše, **Haně Pavlicové**, učitelce mateřské školy n. p. SIGMA, **Zdeně Slámečkové**, učitelce mateřské školy na Struhlovsku, **ing. Osvaldu Hlávkoví**, profesorů střední lesnické technické školy, **Janu Novotnému**, učitelu střední průmyslové školy.

Podle návrhů předsedů komisí MěstNV převzali čestná uznání rady MěstNV učitelé a školští pracovníci zapojení do různých funkcí jako poslanci a členové komisí MěstNV: **Petr Roreček**, ředitel zvláštní školy internátní, poslanec MěstNV, člen plánovací komise, **Dagmar Spilková**, prof. střední průmyslové školy, poslankyně MěstNV, členka plán. komise, **ing. Ladislav Maňas**, zástupce ředitele střední průmyslové školy, poslanec MěstNV a předseda škol. a kult. komise, **Danuše Rubáčková**, učitelka zvl. školy internátní, poslankyně MěstNV, tajemnice školské a kulturní komise, **Karel Dlesk**, ředitel ZDŠ v Hrabůvce, člen školské a kulturní komise MěstNV, předseda rady Osvětové besedy v místní části Drahotuše, **Antonín Jambor**, ředitel ZDŠ v místní části Velká, člen školské a kulturní komise, **Ludvík Novotný**, profesor střední zdravotnické školy, člen školské a kulturní komise, kronikář města, **Marie Michalčáková**, učitelka zvláštní školy internátní, důchodkyně, členka školské a kulturní komise, **Bohuslav Hons**, učitel zemědělského odborného učiliště, poslanec MěstNV, tajemník komise pro výstavbu, **ing. Lubomír Dohnal**, profesor střední lesnické technické školy, člen komise pro výstavbu, **Jiří Absolon**, ředitel ZDŠ v místní části Olšovec, člen komise pro mládež a tělesnou výchovu, **Vítězslav Hons ml.**, zástupce ředitele ZDŠ v místní části Drahotuše, předseda komise pro mládež a tělesnou výchovu, **Jaroslava Menyhardová**, učitelka II. ZDŠ, Šromotovo náměstí, členka komise pro mládež a tělesnou výchovu, **Jiří Horký**, učitel III. ZDŠ, nám. 8. května, člen komise pro mládež a tělesnou výchovu, **Jiří Vala**, profesor střední lesnické technické školy, člen komise pro mládež a tělesnou výchovu, **pplk. Josef Postava**, učitel vojenské odborné přípravy, poslanec ONV, člen komise pro mládež a tělesnou výchovu, **pplk. Bohuslav Grepl**, učitel odborné vojenské přípravy.

Na slavnostním shromáždění v Přerově 24. března 1978 obdrželi: **čestné uznání odboru školství ONV a okresního výboru Odborového svazu pracovníků školství a vědy**: **Jaroslava Menyhardová**, učitelka II. ZDŠ, Šromotovo náměstí, **Božena Horká**, učitelka I. ZDŠ v ulici 1. máje, **Ladislav Klézl**, učitel ZDŠ při dětské léčebně RADOST v Teplicích nad Bečvou, **Marie Hradilová**, učitelka lidové školy umění,

čestné uznání školské komise ONV: **Jarmila Vavrečková**, zástupkyně ředitele III. ZDŠ, náměstí 8. května, **Jana Poláková**, zástupkyně ředitele zvláštní školy internátní,

čestné uznání rady ONV: **Emilie Ficková**, ředitelka mateřské školy při n. p. HCV, **veřejné ocenění Sm KNV a krajského výboru Odborového svazu pracovníků školství a vědy** převzal **Vladimír Králík**, učitel II. ZDŠ, Šromotovo náměstí, **veřejné ocenění ministerstva školství a Českého odborového svazu pracovníků**

školství a vědy převzala **Alena Dohnalová**, ředitelka mateřské školy n. p. SIGMA, čestný titul „zasloužilý pracovník resortu školství“ byl propůjčen **Martě Gnesové**, vedoucí kuchařce školní jídelny při ZDŠ v místní části Drahotuše.

Na slavnostním shromáždění 29. března 1978 v Praze převzal čestný titul „zasloužilý učitel“ **Antonín Michalík**, zástupce ředitele II. ZDŠ, Šromotovo nám.

Na slavnostním shromáždění v Šilhářovicích 31. března 1978 přijali čestná uznání severomoravského krajského výboru KSČ **Drahomíra Cyklová**, okresní školní inspektorka, **Věra Postavová**, učitelka II. ZDŠ, Šromotovo nám. a **Miroslav Zejda**, vedoucí odborného výcviku střední průmyslové školy.

3. března 1978 odevzdal předseda Sm KNV ing. František Skácel spolu s vedoucím zdravotnického odboru Sm KNV MUDr. Lubomírem Fickerem ředitelce střední zdravotnické školy **Heleně Homolové** při příležitosti jejího významného životního jubilea státní vyznamenání „Za vynikající práci“.

KAPITOLKY Z KULTURNÍHO ŽIVOTA MĚSTA HRANIC V 19. A 20. STOLETÍ

PhDr. Bohumír I n d r a

K historii hranických tiskáren

Škarniclovskou tiskárnu v Hranicích (založenou r. 1814) koupil v roce 1869 od vdovy Amálie Škarniclové spolu s knihařstvím a knihkupectvím **knihářský mistr Šimon Forster**. Poněvadž neměl tiskařskou koncesi, převzal knihařství a knihkupectví, tiskárnu vedl dále faktor tiskárny Ferdinand Kunza na koncesi Amálie Škarniclové. Když pak Forster r. 1875 dostal knihtiskařskou koncesi, byla tiskárna vedena na jméno **Forster a Kunza**, kterého přijal Forster za společníka. V tiskárně byly od r. 1875 tištěny první hranické noviny, německý týdeník Weisskirchner Wochenblatt, tiskla však také české knihy, např. v roce 1877 vydal Forster vlastním nákladem první českou vlastivědu okresu hranického, **Vránův Okres Hranický**, psaný „pro školu a dům“. Forster (jmenoval se vlastně Bauer) byl synem Marie Bauerové, dcery krejčího v Pfaffenhausu v Bavorsku. Do Hranic přišel již před rokem 1859, kdy jako 29letý knihařský mistr se oženil s Františkou Orlíkovou, dcerou hranického soukenického mistra. Staral se proto více o knihařství a knihkupectví než o tiskárnu. Spory se společníkem Kunzou vyřešil jeho propuštěním a ustanovením nového faktora tiskárny **A. Jeltsche**, kterého přibral rovněž za společníka.

Ferdinand Kunza si po rozchodu s Forstrem založil v Hranicích druhou tiskárnu, kterou vedl do r. 1882, kdy koupil i tiskárnu **Forsterovu**, které se nedařilo. Také Jeltsch odešel od Forstera a koupil si už r. 1880 vlastní tiskárnu v Místku. Forster sám neměl schopností na vedení tiskárny a knihkupectví a odevzdal později i vedení knihkupectví svému synu Robertovi Forsterovi. Tiskař Kunza, (nar. 1837) měl dlouholeté tiskařské zkušenosti. Byl už roku 1861 faktorem škarniclovské tiskárny v Hranicích, když se toho roku oženil 23letý v Hranicích s Žofií, dcerou hranického mššťana Františka Gensera. Pocházel z Brna, otec

byl správcem domu, po matce Josefě, rozené Břenkové měl však příbuzné v Hranicích. Za Kunzy se hranická tiskárna stala oporou hranického německví. V té době se také vedení obce dostalo do rukou německého starosty. Kunza prodal r. 1894 tiskárnu pro nemoc a stáří tiskaři Prokopu Zapletalovi, kterého hraničtí Němci považovali za Němce, jinak by se proti prodeji postavili. Kunza zemřel pak 19. března 1899. Zapletal byl však uvědomělý Čech, což Němci zjistili až po provedení kupu. Tím se tiskárna dostala opět do českých rukou. Nevhodné umístění tiskárny vyřešil Zapletal r. 1897 koupí domku čp. 384 v Čaputově ulici, který dal strhnout a postavil zde třípodlažní moderní tiskárnu. Rozpočet stavby nesvědčomité překročený stavitelem Müllerem zatížil Zapletala a přivedl ho do velkých dluhů a nakonec r. 1899 k ohlášení úpadku. Na to čekali hraničtí Němci, kteří chtěli tiskárnu opět získat za lacinou cenu. V této době zostřeného národního boje české většiny obyvatelstva (vedeného advokátem dr. Šromotou) a německou menšinou ovládající radnici (vedenou starostou advokátem dr. Plachým) bylo již r. 1899 na popud dr. Šromoty utvořeno družstvo z řad českých podílníků jako výdělková společnost k získání tiskařské koncese. Tu převedl na Družstvo Zapletal. Složený závodní podíl činil 50 zlatých a každý člen podle výše peněžního vkladu byl spoluvlastníkem společného majetku. — Družstvo se ustavilo jako Družstvo knihtiskárny Prokopa Zapletala, který zůstal správcem tiskárny. Hospodaření však vedl správní výbor Družstva. Členové Družstva konali každoročně valnou hromadu v Besedě, schůze výboru byly měsíční. Zapletal zůstal správcem tiskárny do konce roku 1909, když z Družstva vystoupil. Odešel do Ostravy a roku 1913 si tam koupil vlastní tiskárnu. Název tiskárny byl pak změněn na Družstvo knihtiskárny v Hranicích. Správu vedl správní výbor, za provoz byl odpovědný faktor.

Provoz Družstevní tiskárny byl značný. Například r. 1901 pracovalo v tiskárně 24 dělníků, v sazárně 14, ve strojárně 5, v knihárně 4. Strojmistrem byl Jan Lešinger, který pracoval s tiskařským učněm Karlem Popem. Sazeči písma byli Vincenc Diener, Bohumil Svačina, František Müller, Bohumil Jadrníček a sazečtí učni František Hapala, Jindřich Bayer, Josef Hrabáň, František Schauhuber a Marie Lysková. V knihárně pracovali knihařský mistr Karel Tulla, knihařský pomocník Josef Skurský, Jan Hynčica (sluha) a Josef Pohl (topič). Jako nakladačky pracovaly v tiskárně Marie Hynčicová, Marie Fialová, Františka Mücková, Františka Číhalová, Augustina Tomečková, Ludmila Cahlová a Žofie Valová. V roce 1902 byl pro pracovníky Družstevní tiskárny vydán tiskem Pracovní řád, který upravoval příplatky za práci přes čas, v noci apod. Kromě běžných tiskovin a plakátů tiskla knihtiskárna řadu knih a pravidelně několik periodik, například Hlasy z Pobečví, Mílotický hospodář, za Zapletala již také ostravské Zájmy dělnictva a týdeník Weisskirchner-Leipniker Lokalanzeiger.

Protože tiskárna se dostala do českých rukou, vymohli si Němci ihned vydání druhé tiskařské koncese pro německou tiskárnu v Hranicích, kterou už r. 1899 převzal Albert Wiesner z Malacek. Ten ji předal r. 1902 akciovému družstvu, které ji pak vedlo pod názvem „Genossenschafts Buchdruckerei“, správcem tiskárny byl Leopold Hirschel. Když však po dvou letech přišla do úpadku (správa města byla od roku 1903 již opět v českých rukou) koupilo ji Družstvo knihtiskárny a vedlo ji pak ne jako filiálku, ale jako samostatnou druhou tiskárnu na druhou koncesní listinu. To mělo znemožnit povolení třetí knihtiskařské koncese v Hranicích. Tiskárna byla vedena formálními správci, do r. 1910 Plhák a spol., pak Plhák a nástupci. Ve skutečnosti šlo o tiskárnu, která německým názvem měla zakrýt, že je v českých rukou a zajistit tak tisk německých tiskovin a zakázek německých obcí hranického okresu. Správce Plhák nikdy v Hranicích nepracoval, byl sazečem tiskárny ve Vídni. Družstvo knihtiskárny podrželo druhou koncesi tiskařskou pro Hranice i když r. 1914 byl provoz této filiálky v Drahotušské ulici čp. 188 zastaven a písmo zabaveno pro válečné účely.

Když proto se r. 1911 ucházel o knihtiskařskou koncesi v Hranicích tiskař František Olšovský (který měl v Hranicích domek v dnešní ulici 28. října č. 18), který pracoval od r. 1906 ve filiální tiskárně Družstva, vedené tehdy pod názvem „Genossenschafts Buchdruckerei Nachf. Rudolf Plhak“, zamítl obecní výbor jeho žádost s odůvodněním, že v Hranicích jsou již dvě tiskárny s vlastními koncesemi a třetí je nežádoucí. Olšovský marně prokazoval, že jde o jednu tiskárnu. Koncesi sice potom dostal, ale v sousedních Drahotuších, kde otevřel tiskárnu „Snaha“ r. 1912 a vedl ji tam do r. 1922. V roce 1921 požádal znovu o přeložení své tiskárny z Drahotuš do svého domu v Hranicích, protože druhá filiální tiskárna Družstva knihtiskárny v Drahotušské ulici už neexistovala, ale byl opět zamítnut. Až na zákrok ministerstva obchodu bylo přestěhování tiskárny z Drahotuš Olšovskému povoleno do jeho domu v Hranicích. František Olšovský vedl pak tuto tiskárnu „Snaha“ od r. 1922 do r. 1932, kdy odevzdal její vedení synu Arturovi Olšovskému. Provoz tiskárny byl malý, omezil se hlavně na tisk plakátů, tiskovin, krátkou dobu vydávala a tiskla i hraničský týdeník „Střed“.

Družstvo knihtiskárny vedl od r. 1922 typograf Vladimír Stejskal, který byl r. 1938 ustanoven ředitelem podniku s prokurou. Družstvo získalo už r. 1928 koncesi na prodej papírnický, sešitů, školních a kancelářských potřeb, když po přestavbě Peroutkova domu na náměstí čp. 89 si zajistilo vchod do tiskárny a obchodu průchodem z náměstí Peroutkovým domem. Tiskárna měla už za Rakouska dobré jméno pro vzorný tisk knih a jejich grafickou úpravu. Z knih předválečných a po první světové válce uvedu aspoň několik, pro město Hranice významných tisků, např. roku 1912 vydanou knihu „Pamětní spis Besedy Jurik 1862—1912“, vydanou k 50. výročí trvání spolku, monografii Vojtěcha Bartovského Hranice s adresářem, vydanou r. 1906 i její druhé přepracované vydání z r. 1924. Za správcovství tiskárny Vladimíra Stejskala opatřila si tiskárna řadu nových typů písma a zabývala se úspěšně i dokonalým tiskem bibliografických knih pro milovníky krásně vypravených knih. Hodně k tomu přispělo, že v tiskárně kladl vysoké požadavky hraničský vydavatel a nakladatel bibliofilských knih Josef Hladký, který přišel do Hranic z Prahy v r. 1927 a vydával 4 bibliofilské edice knížek, v pečlivé grafické úpravě. Už v 30. letech platila hraničská tiskárna za vynikající tiskárnu bibliofilských knih, takže v ní tiskli i pražští nakladatelé krásných knih. Typy písma vybírali, na úpravu sazby a na tisk dohlíželi často sami výtvarníci, aby tisky vyšly podle jejich představ.

Za okupace obě hraničské tiskárny živořily. Poválečný vývoj přivodil dalekosáhlé změny v soukromém podnikání. Družstvo knihtiskárny se už v listopadu 1947 usneslo na likvidaci a od 1. ledna 1948 převzal tiskárnu podle koncesní listiny z r. 1946 její bývalý ředitel pod názvem Knihtiskárna Vladimíra Stejskala v Hranicích, který už r. 1945 získal koncesi na prodej sešitů, školních a kancelářských potřeb. V roce 1948 byl ustanoven národní správce tiskárny typograf Ludvík Körber, také v tiskárně Snaha byl ustanoven za národního správce typograf Jindřich Ryppeľ. Knihtiskař Artur Olšovský, který sám byl již těžce nemocný, zastavil po smrti otce Františka Olšovského (+ 7. 11. 1949) k 3. dubnu 1950 provoz tiskárny. Tím zanikla jeho koncese. — Artur Olšovský zemřel již 29. 12. 1953. Od 1. května 1950 po nové úpravě znárodněného polygrafického průmyslu zahájily obchodní činnost Moravské tiskárny, n. p. podnik v Olomouci, které začlenily do svého podniku tiskárnu Olšovského i bývalou tiskárnu Družstvo knihtiskárny v Hranicích, která pak byla vedena pod firmou Moravské tiskárny, n. p., Olomouc, závod 8 - Hranice.

Literatura a prameny:

Firemní spisy KS Olomouc, matriky města Hranic

VZPOMÍNÁME DIVADELNÍHO OCHOTNÍKA JOSEFA JAROŠE

7. dubna 1978 se v olomouckém krematoriu konalo rozloučení se známým divadelním ochotníkem Josefem Jarošem, zakladatelem výroby hudebních nástrojů v Hranicích.

Josef Jaroš se narodil 3. července 1894 v Klenici v okrese Hradec Králové, vyučil se hudebním nástrojářem u firmy Žalud v Terezíně, kde také v r. 1910 poprvé jako šestnáctiletý poznal loutkové divadlo. O dva roky později, když se stal členem místního ochotnického spolku, poprvé vystoupil v epizodní roli ve hře Oáza, v níž pronesl dvě věty. Lásky k divadelnímu umění ho již neopustila, zůstal divadlu věrný po celý život. Když se po vyučení vrátil roku 1914 do Hradce Králové, věnoval ochotnickému divadlu většinu volného času. S oblibou hrával komické role, např. Kláška v Jiráskově Lucerně. Stovky, tisíce diváků ve všech jeho dosavadních působitích obdivovaly jeho pravdivé, přesvědčivé a přitom hluboce lidské postavy, jež vytvářel na ochotnickém jevišti.

V roce 1932 se Josef Jaroš přestěhoval do Hranic jako zástupce firmy Petrof, továrny na klavíry. Zřídil si **prodejnou hudebních nástrojů** v dnešní třídě 1. máje (vedle budovy I. ZDŠ, domek byl demclován pro uvolnění prostoru pro budoucí školní jídelnu), pracoval také jako ladič pian a brzy **začal také opravovat hudební nástroje**. Časem si zřídil dílnu na Gottwaldově nám. čp. 19. V roce 1949 se v této malé, stísněné provozovně pod rukama mistra Josefa Jaroše zrodily u nás první **tympány s laděním tónů pomocí pedálů a tzv. TOSCA-zvony**, bicí nástroje složené ze zavěšených kovových trubek různé délky, jež ve velkých orchestrech a v divadlech nahrazují zvuk zvonů. Takové nástroje se do té doby u nás nevyráběly, byly známy jen z dovozu. Josef Jaroš také brzy pochopil nový směr vývoje socialistické výroby u nás a v roce 1951 svou dílnu zapojil do Komunálních služeb města Hranic. Hudební nástroje, vyráběné za vedení mistra Jos. Jaroše v Hranicích, byly původně dodávány pro vnitřní trh. V r. 1956 tympány z Hranic vzbudily na výstavě podniků místního hospodářství v Praze zájem zahraničních návštěvníků, od roku 1957 se stále vyvážejí do Sovětského svazu a dalších evropských i zámořských zemí. Od roku 1957 Josef Jaroš se svými spolupracovníky se zabýval sestavením dalších nových hudebních nástrojů, pracoval na prototypu tzv. čelest s vibrátorem a klávesové zvonkohry, jejíž první tři kusy byly zhotoveny v roce 1963. Mezitím v roce 1961 se provozovna, stále ještě vedená neúnavným vedoucím Josefem Jarošem, přestěhovala do místnosti ve Svatoplukově ulici (nynější sklenářství). Až v roce 1964 ve věku sedmdesáti let odešel Josef Jaroš do důchodu, dílna jím založená (nyní jako součást Okresního podniku služeb) trvá dále a stále z ní vycházejí hudební nástroje do světa.

Josef Jaroš byl však i známou postavou hranického kulturního života. Brzy po příchodu do Hranic **se zapojil do ochotnického divadla**. Začal v dramatickém odboru tehdejších Old-skautů, vystupoval také v představeních hranických sokolských ochotníků, značnou popularitu si získal v dramatickém odboru tělocvičné jednoty Orel, který pěstoval v třicátých letech převážně operetu, jež dosáhla (tehdy hlavně po hudební stránce zásluhou orchestru řízeného ředitelem Josefem Kniplem) dobré úrovně.

Josef Jaroš vystupoval většinou v postavách starokomiků, např. v Jankovcově Kukačce, v Benešových operetách Na tý louce zelený, Odtroubeno, v Stelibského operetě Podej štěstí ruku aj. Byl oblíben jako ukázněný, schopný herec i jako dobrý zpěvák. Stal se také členem populární Skálovy pětky, jež ve složení C. Bláha, St. Filip, Josef Jaroš, Gustav Marek a Josef Skála vystupovala řadu let s kabaretním pořadem a populárními písněmi téměř každý týden při různých příležitostech a patřila k oblíbeným souborům v Hranicích.

V době druhé světové války se Josef Jaroš stal členem tehdy nově utvořené Divadelní jednoty ÚMDOČ v Hranicích a v představeních (většinou za režie prof. Hamšíka) vytvořil řadu komických postav, např. obročního Hřídělíčka v Čekan-kách F. X. Svobody, kupce a ostrostřelce Vendelína Broulu v Komedii z kornoutu, kterou na námět J. Nestroje napsal básník V. Renč, muzikanta Drtinu v Jiráskově Vojnarce, literáta a zpěváka Brouka v historické romanci R. Pivce Poutník z jihu aj.

Po osvobození v padesátých letech se Josef Jaroš zapojil do divadelního souboru Závodního klubu ROH SIGMA, hrál se souborem Osvětové besedy a Okresního domu osvěty v Hranicích. — Sadílek v Štěchově Třetím zvonění, Jan Jordán v Molièrově komedii Jeho Urozenost pan měšťák, Prevot v Baladě z hadrů V+W patří mezi nejlepší postavy, které vytvořil. Za ztvárnění kaplana ve Fredově komedii Dámy a husaři obdržel zvláštní uznání za vytvoření postavy na celostátní přehlídce amatérských souborů v Brně. Poctivým výkonem zaujal diváky i v epizodních postavičkách a figurkách. Poslední jeho rolí byla jedna z hlavních postav v Goldoniho komedii Čtyři hrubiáni.

Jak jsme už uvedli, Josef Jaroš byl i dobrým zpěvákem. Po celou dobu působení v Hranicích také **aktivním členem pěveckého souboru JURIK**.

Po krátké nemoci zemřel Josef Jaroš 1. dubna 1978 ve vysokém věku 84 let. V historii hranického ochotnického divadla však jeho jméno zůstane trvale zapsáno. L. Novotný

BLAHOPŘÁNÍ SPOLUOBČANŮM, kteří se v květnu dožívají

- 75 let:** Bálková Žofie, Poděbradova 1360
Tinková Božena, Fučíkova 623
Halamiček Rudolf, Hvězdoslavova 1176
Šídllová Žofie, Čs. armády 244
Matuška Antonín, U kostelíčka 31
Hudečková Anna, Pod křivým 445
Dragounová Marie, Gallašova 999
Kolářková Terezie, Joselská 1043
Vránová Žofie, Drahotuše 354
Ludva Alois, Drahotuše 52
Glossová Božena, Velká 77
Baborová Marie, Velká 97
Cáha Stanislav, Teplice n. Beč.
Prášilová Helena, Teplice n. Beč.
- 80 let:** Novosadská Anděla, Zborovská 7
Možná Božena, Komenského 275
Chromčáková Eimilie, Vrchlického 702
Volková Marie, Zborovská 18
Navrátilová Anděla, Teplice n. Beč. 98
Šromová Bedřiška, Slavíč
Cihlářová Františka, Olšovec
Čadová Anna, Boňkov
- 85 let:** Gazda Vladimír, Sovětské armády 602
Vrbková Aloisie, Velká 93
- 91 let:** Richterová Žofie, Skalní 1249

Naším jubilantům přejeme do dalšího životního období dobré zdraví, veselou mysl a hodně spokojenosti!

ZEMŘELÍ OBČANÉ Z HRANIC V BŘEZNU 1978

Rudolf Halfar, Čs. armády, nar. 21. 6. 1907
 Herta Juřicová, 14. října 66, nar. 18. 7. 1925
 Drahomíra Králová, Valšovice 18, nar. 4. 9. 1922
 Anna Frajsová, Drahotuše 46, nar. 1. 12. 1896
 Karel Kelar, Fierlingerova 1599, nar. 6. 4. 1945
 Antonín Kapusta, Středolesí 28, nar. 24. 8. 1900
 Anežka Mateiciucová, Komenského 385, nar. 2. 9. 1894
 Alžběta Kudlíková, Zborovská 1297, nar. 4. 7. 1904
 Adéla Popová, Hromůvka 1519, nar. 28. 2. 1882
 Anna Bortlová, Drahotuše 320, nar. 11. 4. 1891
 Adolf Klvaňa, 1. máje 1063, nar. 19. 2. 1928
 Ladislav Skříčka, Drahotuše 160, nar. 20. 6. 1900
 Milada Kubálková, Drahotuše 439, nar. 9. 12. 1907
 Marie Knopová, Sklenný kopec 1220, nar. 18. 7. 1904

ČEST A VDEČNÁ PAMĚŤ VŠEM ZEMŘELÝM SPOLUOBČANŮM!

Z ČINNOSTI SKUPINY SSM PŘI LIDOVÉ ŠKOLE UMĚNÍ

Když v říjnu 1977 jedenáct mladých učitelů a vychovatelů lidové školy umění, III. ZDŠ a zvláštní školy internátní spolu s mladými pracovníci Městské knihovny v Hranicích utvořili skupinu SSM při LŠU, dali si sami za úkol pracovat aktivně v kulturní oblasti. Za půl roku už vykazují pozoruhodnou činnost pro veřejnost v Hranicích i v Potštátě. Nově ustavené smyčcové kvarteto SSM ve složení Eva Vývodová, Helena Ryšková, Klára Tugendlieblová a Josef Vývoda má za sebou několik úspěšných vystoupení. K 60. výročí VŘSR uspořádala skupina SSM cyklus šesti večerů ruské a sovětské hudby pro mladé pracovníky LSD Jednota. K letošnímu 30. výročí Února provedli ve spolupráci s VO SSM v Potštátě koncert ze skladeb světových i našich skladatelů. Pozornost věnují dětem ze zvláštní školy internátní v Hranicích, v únoru s nimi podnikli turistickou cestu na Potštát, spojenou s občerstvením a kulturním programem, v měsíci dubnu měli v programu pozvat je na prohlídku výtvarného oboru lidové školy umění, spojenou s besedou. Na Potštátě mladí ze skupiny SSM při LŠU spolupracují se sborem pro občanské záležitosti. V současné době probíhá v Hranicích cyklus „1000 let české hudby“. Na šesti večerech (pečlivě připravených se zasvěceným výkladem uč. Josefa Vývody a s ukázkami reprodukované i živé hudby) chtějí ukázat hlavně mladým lidem, studentům nejvýznamnější epochy z vývoje české hudby. První tři večery byly věnovány nejstarším českým hudebním památkám, hudbě barokní a hudbě českého předklasicismu a klasicismu. V programu ještě jsou večery generace Národního divadla a české hudby 20. století. Závěrečný večer současné hudby bude spojen s obsáhlým koncertem. Večery bývají doplněny i výstavkami příslušné hudební literatury a gramofonových desek. Sympatická je nejen aktivita skupiny SSM při LŠU, ale také jejich vzájemná spolupráce, neboť na přípravě každé akce se podílejí všichni členové. Za nevšední snahu a nadšení si akce mladých LŠU zaslouží pozornost hranické hudební veřejnosti.

LN

XI. ROČNÍK BĚHU VÍTĚZSTVÍ

XI. ročník Běhu vítězství, pořádaný oddílem atletiky TJ SIGMA Hranice jako Velká cena Čs. státních lázní Teplice nad Bečvou, soustředil na startu veliký počet 269 závodníků z celé republiky v 11 kategoriích.

V závodě žaček a žáků ročníku 1968 a mladších na 300 m byli první **Jana Moudrá z II. ZDŠ a Tomáš Bartošek z I. ZDŠ, oba TJ SIGMA Hranice**. V závodech mladých žáků a žákyň ročníku 1966 a 1967 na 500 metrů zvítězili Šárka Králíková a Roman Hradil, oba z TJ Spartak Lipník nad Bečvou, na druhých místech byli **Magda Hýžová z TJ Sigma Hranice z II. ZDŠ a Pavel Vrbka z III. ZDŠ**. V závodě starších žaček ročníku 1964 a 1965 na 1000 m byla první Ivana Šelířová ze Sokola Běchovice před **Tamarou Štěrbovou z TJ SIGMA**. Závod starších žáků roč. 1964 a 1965 na 1300 m vyhrál Jaroslav Regent z TJ Spartak Lipník n. B. Z mladších dorostenek roč. 1962 a 1963 na 1500 m byla první Anna Kindlová ze Sokola Běchovice, na druhém místě byla **Dagmar Andrýsová z TJ SIGMA Hranice**. Mladší dorostenci ročníku 1962 a 1963 závodili na trati 3000 m, zvítězil Evžen Pindur ze Spartaku Přerovské strojírny, závod starších dorostenců na 4000 m vyhrál Jar. Koudela ze Slezanu Opava.

Vyvrcholením byl VII. ročník Hranické dvacítky: na dvacetikilometrové trati mezi 33 vytrvalci do 40 let byl první Jaromír Němec z TJ Krnov za 1,07:22,0 hod., z vytrvalců nad 40 let zvítězil Oldřich Koval z TJ Lokomotiva Přerov za 1,18:22,0 hodin. Zdařilý závod byl uspořádán na počest 30. výročí sjednocení tělovýchovy.

LN

—★—

TJ Cementárna Hranice vydala ročenku 1977, jež obsahuje údaje o činnosti celé tělovýchovné jednoty a o jednotlivých oddílech a odborech. Autorem ročenky je předseda TJ Cementárna Miroslav Frank.

TJ Cementárna Hranice vzpomíná letos 20 let trvání. K tomuto výročí byla vydána publikace, kterou sestavil V. Pitřún. Obsahuje údaje o vzniku tělovýchovné jednoty a o vývoji oddílů házené, tenisu, lyžování a odboru ZRTV. Na závěr je připojen seznam akcí, jež budou uspořádány v roce 1978 k výročí 20 let trvání jednoty.

LN

—★—

POČET OBYVATEL MĚSTA HRANIC V ROCE 1977

Podle údajů okresního oddělení Českého statistického úřadu, jež byly uveřejněny ve Zpravodaji města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou v květnu 1977, čítaly Hranice k 31. prosinci 1976 celkem 17 077 obyvatel, z toho 8304 mužů a 8773 žen.

V tomto počtu bylo zahrnuto obyvatelstvo těchto integrovaných obcí: Velká s místní částí Lhotka, Drahotuše, Valšovice, Slavíč, Středolesí a Uhřínov.

Po připočtení obyvatel integrované obce Olšovec vykazovaly Hranice k 1. lednu 1977 celkem 17 549 obyvatel, z toho 8533 mužů a 9016 žen.

V roce 1977 se v Hranicích narodilo 175 chlapců a 164 dívek — celkem 339 dětí, zemřelo 100 mužů a 100 žen, celkem 200 osob, takže přirozený přírůstek činil celkem 139 osob.

V roce 1977 se do Hranic přistěhovalo 347 mužů a 370 žen, celkem 717 osob, vystěhovalo se 208 mužů a 239 žen, celkem 447 osob, takže přírůstek stěhováním činil celkem 270 osob. — Celkový přírůstek tedy činil 409 osob.

V roce 1977 bylo v Hranicích uzavřeno 157 sňatků a rozvedeno 38 manželství.

Podle údajů okresního oddělení Českého statistického úřadu čítalo město Hranice s místními částmi k 31. prosinci 1977 celkem 17 958 obyvatel, z toho 8747 mužů a 9211 žen. V tomto počtu nejsou zahrnuti obyvatelé obce Teplice nad Bečvou.

L. Novotný

Z ČINNOSTI HRANICKÝCH FILATELISTŮ

V II. ročníku krajské soutěže aktivity, kterou pořádal v roce 1977 severomoravský krajský výbor Svazu českých filatelistů, hranický Klub filatelistů 07-19 v druhé kategorii klubů s počtem do sta členů obsadil druhé místo a získal jako věcnou odměnu filatelistické potřeby, jež byly věnovány pro vyhodnocení soutěže mladých filatelistů.

Kroužek mladých filatelistů 57-45 v Hranicích za vedení Aloise Jakubce připravil letos ve spolupráci s Městským domem pionýrů a mládeže a Klubem filatelistů 07-19 v Hranicích pro žáky hranických ZDŠ zajímavou filatelistickou soutěž, obsahově zaměřenou k 30. výročí Února a k 33. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Soutěž se setkala s příznivým ohlasem, 45 soutěžících převážně z II. a III. ZDŠ odpovědělo většinou správně na otázky z oblasti filatelistické i kulturně politické. Zajímavé je, že mezi soutěžícími převládaly dívky. Deset vylosovaných správných odpovědí bylo odměněno hodnotnými filatelistickými potřebami jako zásobníky, poštovními známkami, filatelistickou literaturou apod.

Vylosovaní účastníci soutěže: Andrea Vavrušová, Roman Jahn, Jan Škrobala, Lenka Hlavicová, Lenka Šalbabová, Lenka Čuvanová, Milan Richtř, Miloslava Dohnalová, všichni z II. ZDŠ, Dagmar Skálová a Stanislav Orel z III. ZDŠ. Věříme, že z nich vyrostou dobří filatelisté.

V době od 18. do 28. února probíhala v Domě kultury VŽKG v Ostravě družební výstava poštovních známek OSTRAVA—VOLGOGRAĐ 1978. Z hranických filatelistů vystavoval Adolf Koukal z Hranic 4-Drahotuš námětovou sbírku „Opeřenci světa na poštovních známkách“ a získal velkou postríbenou medaili.

Klub filatelistů v Hranicích 07-19 pořádá pravidelné výměnné schůzky každou druhou a čtvrtou neděli v měsíci od 9 hodin dopoledne v klubu důchodců v Hranicích v ulici Na náspech. V tomto měsíci se tedy budou schůzky konat 14. a 28. května.

Oznámení občanům-důchodcům

Podle usnesení vl. 226/77 ze dne 13. července 1977 v bodě 2, písm. b) lze poskytovat nepracujícím důchodcům vyššího věku slevy na jízdné v městských hromadných prostředcích ve shodě se směrnicemi ministerstev vnitra.

Bezplatná jízdenka se poskytuje důchodcům starším 75 let, jejichž důchod nepřesahuje 700 Kčs, u manželské dvojice 1300 Kčs.

Bližší informace podá odbor sociálního zabezpečení MěstNV Hranice.

Nové zařízení pro důchodce

Od 10. dubna 1978 je v Hranicích v provozu v ulici 28. října č. 124 nové středisko osobní hygieny, vybavené čekárnou, dvěma koupelnami moderně vybavenými se sprchovacím koutem a sociálním zařízením. Bylo zřízeno péčí MěstNV a jako bezplatná služba je přístupné pro všechny důchodce, kteří nemají možnost se doma vykoupat, vždy v úterý a ve čtvrtek od 9 do 15 hodin.

V nových místnostech je umístěn i okrsek pečovatelské služby, v němž je soustředěno pět pečovatelek z povolání a okrsková zdravotní sestra.

Klub důchodců v Hranicích obnovil činnost

MěstNV obnovil dnem 1. dubna 1978 činnost KLUBU DŮCHODCŮ V HRANICÍCH jako svého účelového zařízení sociální péče.

Hlavním posláním klubu důchodců je rozvíjet politickou a společenskou aktivitu důchodců a uspokojovat jejich kulturní a společenské zájmy.

Současně byla obnovena činnost samosprávy klubu důchodců, jejímiž členy jsou:

Vladimír Schneider, poslanec MěstNV, předseda

Josef Zoula, místopředseda

Antonie Valentová, jednatelka

JUDr. Antonín Werner, pokladník

Dobromila Šindlerová, referentka pro kulturní a rekreační činnost

Jan Trtílek, referent pro kulturně politickou činnost a film

Jiřina Kostková, referentka pro zdravotnickou osvětu

Samospráva řídí a organizuje činnost klubu důchodců po stránce administrativně správní i technické.

V měsíci dubnu se už uskutečnilo první filmové představení, zdravotnická přednáška a zájezd.

PROGRAMY KLUBU DŮCHODCŮ

10. 5. v 15 hod.
klubovna Náspy BESEDA ČLENŮ NOVÉ SAMOSPRÁVY SE ČLENY KLUBU

17. 5. v 15 hod.
klubovna Náspy Beseda spojená s promítáním filmu
SARAJEVSKÝ ATENTÁT

24. 5. v 15 hod.
klubovna Náspy Zdravotnická přednáška
SRDEČNÍ CHOROBY A JEJICH PREVENCE
Hovořit bude MUDr. Mašek

Klub důchodců připravuje na květen 2 jednodenní zájezdy na Slovensko (Bratislava, Modrá, Červený kameň), které se uskuteční mezi 20.—31. květnem. Přesné termíny budou zveřejněny na nástěnkách.

PROGRAMY JKP

Pondělí 1. 5.
sál JKP 14.30 hod. MAŠKARNÍ KARNEVAL PRO DĚTI

Úterý 2. 5.
sál JKP 19.30 hod. JOSEF LAUFER
se skupinou v programu „Komediant“

Středa 3. 5.
sál JKP 19 hod. MLÁDÍ ZPÍVÁ
koncert vítězů okresního kola dětských pěveckých souborů

Neděle 7. 5.
odjezd od hotelu Brno v 17.30 hod. Zájezd do Divadla pracujících v Gottwaldově
George Colman—David Garrick:
TAJNÁ SVATBA

Neděle 28. 5.
odjezd od hotelu Brno v 17.30 hod. Zájezd do Divadla pracujících v Gottwaldově
Oldřich Daněk:
DVA NA KONI, JEDEN NA OSLU

termín
dodatečně III. koncert Kruhu přátel hudby
HOUSLOVÝ KONCERT BOHUSLAVA MATOUŠKA

PROGRAMY KIN

Kino Svět

2. 5.—4. 5. O MORAVSKÉ ZEMI
Film ČSSR. Psychologický příběh ze života našeho venkova.
Film je mládeži přístupný.

5. 5.—8. 5. ČLEN KLANU
Americký film o nesmiřitelném boji černých a bílých. Film je mládeži do 18 let nepřístupný.

9. 5.—11. 5. ZRCADLENÍ
Film ČSSR. Příběh nevšedního životního ohlednutí. Film je mládeži nepřístupný.

12. 5.—15. 5. 700 MIL V SEDLE
Americký film. Dobrodružná cesta napříč Amerikou. Film je mládeži nepřístupný.

Představení uváděná od 16. května se konají v 17 hod.

16. 5.—18. 5. ZÍTRA VSTANU A OPAŘÍM SE ČAJEM
Česká filmová komedie o vodíkové bombě pro Hitlera. Film je mládeži přístupný.

19. 5.—22. 5. ZLATÉ RYBKY
Český kriminální film o lidech, kteří propadli drogám. Film je mládeži nepřístupný.

23. 5.—24. 5. TENTOKRÁT ZBOHATNEME
Bláznivá italská komedie o dvou kamarádech, kteří se chtěli probít k bohatství. Film je mládeži přístupný.

25. 5.
v 17 a 19.30 hod. v kině Svět Představení pro členy Klubu přátel sovětského filmu
NEDOKONČENÁ SKLADBA

26. 5.—29. 5. JAK SE BUDÍ PRINCEZNY
Český film na motivy pohádky „O šípkové Růžence“. Film je mládeži přístupný.

30. 5. —1. 6. PODRAZ
Paul Newman a Robert Redford v hlavních rolích amerického filmu. Film je mládeži nepřístupný.

Představení pro děti — každou sobotu v 15 hod.

8. května (mimořádně)	ANNA, SESTRA JANY Česká filmová komedie
13. května	CESTA ZA INDIÁNY Sovětský film. O dvou klucích a jednom inzerátu
20. května	MICKEY A JEHO PARNÍK Pásmo barevných pohádek
27. května	LÁKAVÁ DIVOČINA Film NSR o obyvatelích volné přírody

Představení pro mládež — každou neděli ve 14.30 hod.

7. května	PIVOTMAN Sovětský hudební film
9. května	MŮJ KAMARÁD LACHTAN Film USA — veselá dobrodružství na souši a vodě
14. května	JAK CAR PETR ŽENIL MOUŘENÍNA Sovětský film o ženichovi, který z lásky odmítl nevěstu
21. května	VELKÝ ŠÉF Francouzská kriminální komedie
28. května	JAK SE BUDÍ PRINCEZNY Česká filmová pohádka

Letní kino

16. 5.—18. 5.	JÁ TO TEDY BERU, ŠÉFE Česká satirická komedie o podivném čarování s lidmi, manželských trampotách a žárlivosti. Film je mládeži přístupný.
19. 5.—22. 5.	JUNIOR BONNER Film USA. Příběh kovboje dnešních dnů. Film je mládeži přístupný.
23. 5.—25. 5.	SÍLA CHTIVOSTI Španělský film. Dramatický příběh o lásce, která našla uplatnění v nenávisti. Film je mládeži do 18 let nepřístupný.

26. 5.—29. 5.	MOTÝLEK Film USA. Dobrodružný film podle stejnojmenného románu. Dvojprogram. Film je mládeži nepřístupný.
30. 5.—1. 6.	ZORRO Francouzský film. O dobrodružstvích slavného mstitele. Film je mládeži přístupný.

Začátky představení v letním kině jsou v 19.30 hod. Za nepříznivého počasí se konají v kině Svět.

Kino Drahotuše

1. 5. v 16.30	SANNIKINOVA ZEMĚ Sovětský dobrodružný film, mládeži přístupný.
1. 5. v 19.00	PANE, VY JSTE VDOVA Bláznivá česká komedie. Film je mládeži nepřístupný.
3. 5. v 19.00	O MORAVSKÉ ZEMI Film ČSSR. Psychologický příběh ze života našeho venkova. Film je mládeži přístupný.
5. 5. v 19.00	DRAHÝ ZESNULÝ
7. 5. v 19.00	Anglický film. O muži v rakvi a lidech kolem něho. Film je mládeži nepřístupný.
7. 5. v 16.30	MEZI PIRÁTY
9. 5. v 16.30	Mexický film. Odvážný útěk z ostrova kanibalů. Film je mládeži přístupný.
9. 5. v 19.00	DOBRÝ VOJÁK ŠVEJK
10. 5. v 19.00	Přepis stejnojmenného románu J. Haška — 1. díl. Film je mládeži nepřístupný.
12. 5. v 19.00	RUCE VZHŮRU
14. 5. v 19.00	Italský film. O nečekaném účtování za jednu loupež. Film je mládeži nepřístupný.
14. 5. v 16.30	V KNÍŽECÍCH SLUŽBÁCH Rumunský film. Dramatické stíhání zlodějů vzácné knihy. Film je mládeži přístupný.
17. 5. v 19.00	... A JINÉ OFICIÁLNÍ OSOBNOSTI Sovětský film o muži, který odkryl karty svého protivníka. Film je mládeži přístupný.

19. 5. v 19.00	HLAS DIVOČINY Film NSR. Podle románu J. Londona „Volání divočiny“. Film je mládeži přístupný.
21. 5. v 19.00	SPRÁVNÝ ŽIVOT MANŽELSKÝ Španělský film, mládeži nepřístupný.
24. 5. v 19.00	POSLUŠNĚ HLÁSÍM Český film. 2. díl Dobrého vojáka Švejka. Film je mládeži nepřístupný.
26. 5. v 19.00 28. 5. v 16.30	TALÍŘE NAD VELKÝM MALÍKOVEM Český film. Komedie o tvorech a lidech z planety HO-DU. Film je mládeži přístupný.
28. 5. v 19.00 31. 5. v 19.00	DVA MUŽI VE MĚSTĚ Francouzský film. V hlavních rolích J. Gabin a A. Delon. Film je mládeži nepřístupný.

Představení pro mládež — každou neděli ve 14 hod.

7. května	O VÍTOVI, MÁŠENCE A NÁMOŘNÍ PĚCHOTĚ Pásmo krátkých filmů
14. května	CESTA ZA INDIÁNY Sovětský film
21. května	ACH, TA NASTĚ Sovětský film
28. května	VRTKAVÉ VZNÁŠEDLO Anglický film. Výlet do světa fantazie a radosti

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává Jednotný klub pracujících v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.

Severomoravské cihelny

národní podnik, Hranice

přijmou okamžitě

pro závod HRANICE — pálená krytina

větší počet mužů a žen na 2 směny za dobrých platových podmínek.
Jedná se o profese:

- třídič-rovnač
- zámečník
- soustružník
- mazač tunelových vozů
- automechanik
- zedník
- dělnice na lisovnu
- snímačka

Dále přijme 5 žen na glazování tašek na 1 směnu.

Je možnost zaměstnat i **starobní důchodce** a po dobu prázdnin větší počet studujících.

pro ústřední dílny HRANICE

- šamotáře
- zedníky — natěrače
- soustružníky
- zámečníky
- muže do skladu (**mohou být i důchodci**)

Zájemci, hlase se přímo na osobních odděleních uvedených závodů!